

Paphiopedilum spicerianum (Rchb.f.) Pfitzer

TAMMIKUU 2003

Cypripedium spicerianum Rchb.f.; *Cordula spiceriana* (Rchb.f.) Rolfe

Teksti © Terhi Blomberg, Kuva © Visa lipponen

Kotiseutu

Paphiopedilum spicerianum on kotoisin Koillis-Intiasta ja Myanmarin luoteisosista, ja levinneisyysalueeseen kuuluu mahdollisesti myös Kiinan lounaisosat. Se kasvaa luonnossa ylängöllä 300–1300 metrin korkeudessa, usein jokiuomarotkojen kalkkikivitäyräillä saniaisten ja ruohikon seassa, missä se saa vain hajanaista auringonvaloa. Eurooppaan tämä venuksenkenkäorkidea on tuotu luultavasti vuonna 1878. Lajia on risteytetty kaikkien 1900-luvun alkupuolella tunnettujen suvun lajien kanssa, joten ostettaessa puhdasta *P. spicerianumia* olisi hyvä nähdä kasvi kukkivana. Sekamuotoja kaupataan aidon lajin nimellä.

Kukinta-aika

Kukinta on rytmiltään säännöllinen ja laji kukkii aina marraskuusta tammikuun loppuun. Kukkavanoja voi muodostua kaksikin kappaletta, ja kukkien kestävyys on noin kolme kuukautta. Kukkavana on noin 20 cm pitkä ja aina yksikukkainen. Kukka on 7 cm leveä ja tyylikäs. Purje on puhtaan

valkoinen ja keskellä purjetta on muutaman millin levyinen tumman violetti juova. Sivulle siirtävät petalit ovat oliivinvihreitä, niiden keskellä on tumma juova ja ylälaita on poimuinen. Huuli on vihertävän tummanruskea. Yhteen kasvaneet sepalit ovat selvästi näkyvissä huulen takana.

Hoito-ohjeet

Tämä orkidea kuuluu lauhkean ilmaston kasveihin ja on hieman vaateliias. Kasvilla ei ole selvää lepovaihetta, joten juuret ja kasvualusta eivät saisi koskaan kokonaan kuivua. Tosin juuret ovat erittäin herkäät eivätkä saisi liota liiassa vedessäkään. Eli kastelussa saa olla melko tarkkana. Hyväksi havaittu keino on kannukastelu sadevedellä kasvukaudella noin viikon välein, ja talvella kasteluväli voi venyä muutaman päivän yli viikon. Alustan on kuitenkin oltava tuoreen tuntuinen, ei liian kuiva. Kesällä lannoitetaan orkidealannoitteella joka kolmas kastelukerta. Talvella lannoitusta vähennetään. Kasvia sumutetaan kevyesti aamupäivällä varoen kuitenkin, ettei vesi vaurioita kasvupistettä.

P. spicerianum ei siedä suoraa auringonpaistetta juuri lainkaan, vaan viihtyy hajavalossa. Valoisa itäikkuna on

sille hyvä. Talvella valon määrää täytyy kuitenkin lisätä esim. kylmävaloloisteputkella. Putken pitää olla noin 30 cm:n korkeudella kasvista, ja valoa annetaan noin 12 h.

Kasvia kasvatetaan sisällä kesälläkin, jolloin lämpötila nousee ulkolämpötilan mukaan. Talvella yö- ja päivälämpötilan tulisi olla 17–18°C.

Kasvualusta ja uudelleen ruukutus

Kukinnan jälkeen kasvi lepää, ja sitä pidetään hieman kuivempana muutaman viikon. Tämä orkidea on syytä ruukuttaa uuteen kasvualustaan joka toinen vuosi. Ruukutuksen yhteydessä tarkistetaan samalla juuriston kunto. Vanhat ja kuolleet juuret leikataan kokonaan pois. Koska kasvi on pienikokoinen ja kasvaa hitaasti, se viihtyy hyvin 9 cm:n muoviruukussa. Koska kastelu on melko vaativaa, täytyy kasvualustan olla vettä läpäisevä. Toisaalta juurilla pitää olla kosteuttakin. Hyvä salaojitus melko isoista männynkaarnan- tai ruukunpaloista ohjaa liian veden pois. Hyvä kasvualusta on karkea kaarnaseos, johon on sekoitettu raakaturpeenpaloja ja karhunsammalta. Pian kukinnan jälkeen *P. spicerianum* on taas valmis kasvattamaan uuden verson.
